

Signaalgebouw aan de Schelde

Umicore laat je met haar nieuw hoofdkantoor niet in het ongewisse: hier is de toegang naar een bedrijf dat zich doorzichtig en met durf wil profileren in de 21e eeuw. De gedifferentieerde en contrasterende bouwmassa van oud en nieuw vormen een bijzonder en eigenzinnig signaal in de grijze industriebuurt aan de Scheldekaaien te Hoboken.

Het oorspronkelijke gebouw van Umicore is de voorbode van de nieuwe bedrijfsidentiteit en de aanzet voor het masterplan van een industriële site van 110 hectare. Een inkompaviljoen, een compact torengebouw met kantoren, aangepaste signalisatie en routing en de renovatie van enkele industriële gebouwen zijn de eerste ingrepen in de opwaardering van het industrie-terrein. Conix Architects, dat ook het Belgisch EU paviljoen voor de wereldtentoonstelling in Shanghai heeft ontworpen, creëerde voor het internationaal recyclagebedrijf van edele metalen Umicore in Hoboken (Antwerpen) een gedurfd en krachtig architecturaal beeld. Een omhullend zinken lint kruipt in een 'loop' van de grond naar boven. Aan de buitenkant is het ingenieus opgerold en zacht getorst om zich binnenin te ontrollen in strakke volumes met grote helderheid en openheid. De Conix-signatuur wordt al jaren gekenmerkt door een minimalistische esthetiek die gebouwen oplevert met een grote afleesbaarheid binnen rechthoekige bouwvolumes. Met Umicore hebben ze die lijn verlaten om te spelen met de bolronde vorm van een slakkenhuis.

Het lint

De S-vorm van het gebouw is in de ingenieurshanden van bureau Ney & Partners gemodelleerd in een ingewikkelde betonconstructie, die bekleed werd met een zware zinkmantel. De zinkbekleding fungeert op het damp scherm en de isolatie van de betonstructuur als waterdichte en esthetische huid van het gebouw. De vijftientig meter lange zinkbanen werden op voorhand uitgetekend en ter plekke geprofileerd en gemonteerd. De twee glazen gordijnvliessen verwerken de plooi en de tegenplooi in ranke profielen die zich ook zacht torsen tegenover het orthogonale gele bakstenen gebouw. De gekozen onderverdeling, de diepte van het schrijnwerk en het plaatsen van profielen zonder afdeklijst lieten toe te werken zonder verstijvers, waardoor de glaspartij op de front- en achtergevel rustig, licht en slank blijft. Het kronkelvormig lint is echter geen beletsel voor een flexibele plattegrond met een grote plastische waarde en ruimtelijke verfijning. De duurzaamheid van het geheel drukt zich uit in damp schermen, hoge isolatiecoëfficiënten en gedetailleerde studies voor de verbindingen van oud en nieuw. De vele grijze nuances in de materiaalkeuze werken deels neutraliserend en versterkend met groen en zon.

FOTO LINKS
Algemeen zicht op de industriële site van Umicore aan de Schelde

FOTO RECHTS
De centrale inkom met onthaalbalie omarmt de bijzondere sfeer van het gebouw en laat binnen en buiten versmelten

FOTO RECHTS ONDER
Standaard vergaderruimte

Opdrachtgever **Umicore Precious Metals Refining, Hoboken (B)**
Ontwerp **Conix Architects, Antwerpen; projectteam: Christine Conix, Sylvie Bruyninckx, Joris Malbrain, Laurien Pinxten, Karen Loyens, Wouter Plessers, Mira Gajic, Bas De Haan, Nele Symens, Steven Simons, An De Dycker**
Meubilair **O.a. Arper, Gloster, Unifor, Vitra**
Auditoriumstoelen **Jezet Seating, Overpelt (B)**
Verlichting **Dark, ETAP, Zumtobel**
Vloeren **Bolidt, Bolon, Parky**
Akoestische plafonds **Hunter Douglas**
Sanitair **Duravit**
Ingenieur stabiliteit **Ney & Partners, Brussel**
Landschapsarchitect **Studiebureel Stockmans**
Algemene aannemer **Strabag, Antwerpen**
Oppervlakte **nieuwbouw 2.300 m², renovatie 6.900 m²**

Mendeljev onthaalt

Door het straatprofiel te vernauwen ter hoogte van de nieuwbouw ontstaat een voorgebied naar het hoofdgebouw. Bovendien staat het gebouw schuin op de hoofdas, waardoor het meer monumentaliteit uitstraalt en het zijn bijzondere vorm – licht uit zijn evenwicht getrokken – beter laat spreken. Hoewel de nieuwe S-vormig zinken flap stevig en sierlijk overgaat in het oude gebouw is er toch objectmatig gewerkt, omdat oud en nieuw verschillende functies moeten invullen.

In het kader van haar zorg om recyclage in een duurzaamheidsperspectief te plaatsen lukt Umicore veel bezoekers die ze met stijl in dit gebouw wil ontvangen. De onthaalzone betreden is geconfronteerd worden met enkele trefwoorden uit de bedrijfsfilosofie: commitment, integrity, respect, teamwork,.... fun ... enzovoort verticaal uitgeschreven op een steunkolom. Wachtstoelen zorgen voor een kleurtoets terwijl de glooiende witte onthaalbalie de lijn trekt naar de badgecontrole, de liften

en de vergaderzalen. Buiten is alles grijs, binnen alles spierwit met poefs, kapstokken en stoelen als kleuraccent.

De eerste, tweede en derde verdieping vormen samen een grote onthaal-tentoonstellings-presentatiezone en auditorium. Hier staan de steunkolommen schuin en geschrant om de bijzondere krachten van de vorm op te vangen. In dit volume is goed zichtbaar dat de geplooidde en zacht getorste buitenvorm overvloedig van vloer naar muur om feilloos over te gaan in het plafond. Op maat gemaakte gestoffeerde auditoriumzetels (Jezet) in blauwtinten zijn opgesteld in opgaande lijn. De techniek komt met een liftsysteem uit de vloer en wordt aangevuld met ondermeer automatische gordijnen, akoestische plafonds en zonwering, zodat deze zaal met een capaciteit van 100 personen dag en nacht beschikbaar is voor beeld- en audioverhalen. Op de andere niveaus zijn grote en kleine open vergaderzalen, receptieruimtes, opleidingslokalen en keukenuits, met stoelen van Arper, Naos tafels van Unifor en Vitra bureaustoelen in de boardrooms. Het signalisatieconcept is gebaseerd op de core business van Umicore: elke verdieping kreeg de naam van een edel metaal toegewezen. Op elke verdieping wordt de afgeleide kleur van het metaal (groen, geel, aubergine, rood en blauw) verwerkt in de verdiepingsaanduidingen, vergaderzalen, gangen, nissen, tapijten en wanden. Verder werd er gekozen voor akoestische plafonds (Hunter Douglas) met een ingewerkte lijnverlichting op maat gemaakt door ETAP, gietvloeren (Bolidt) afgewisseld met fineerparket (Par-ky) op directieniveau en geweven vinyl (Bolon) in de werkzones. In de centrale gangen is verlichting van Zumtobel random ingewerkt. De gelakte stalen trapleuningen zijn ingewerkt in een sleuf in de muur terwijl de technieken als verwarming en ventilatie verwerkt zitten in plafond en muren. Alle sanitaire ruimtes bieden een prachtig uitzicht op de industriële site.

FOTO BOVEN LINKS

Het auditorium: clean en functioneel

FOTO BOVEN RECHTS

De werkplekken hebben een verlengstuk met een zwarte doos voor persoonlijke items?

ONDER

Dwarsdoorsnede

Maatwerk

De inrichting van het gebouw overstelpt de ruimte niet en weet binnen de witte ruimten een zekere geborgenheid te scheppen. Honderdvijftig werkplekken zijn ondergebracht in het abstract-rationeel baksteengele administratief gebouw uit de jaren dertig,

dat volledig werd gestript, gewassen en voorzien van nieuwe ramen in dunne aluminium profielen. De koppeling met de nieuwbouw maakt het oude gebouw sterker, emotioneler en mooier. Beide gebouwen gaan zowel op bouwfysisch als op esthetisch vlak naadloos in elkaar over. Het nieuwe gebouw is een en al schwing en dynamisme, terwijl de oude statigheid van de omringende gebouwen nieuwe lijnsegmenten toevoegen aan de site door de gevelbekledingen en volumewijzigingen die Conix Architects reeds doorvoerde.

Alle kolommen in het bakstenen gebouw zijn ingekleed, lawaaiertoeestellen zitten in een aparte berging naast de keukenunits. Elk bureau (steeds naar ontwerp van Conix Architects) heeft een openklapbaar opbergcompartiment voor persoonlijke items, uitgevoerd in zwart gelakte mdf. Ook alle high-tech aansluitingen bevinden zich in dit compartiment, zodat er geen storende kabels zijn. Net als de gewone werkplekken werd ook het directiemeubilair op maat ontworpen en uitgetekend door Conix Architects, en uitgevoerd door het Italiaanse Unifor. Op de zevende verdieping ligt het VIP-restaurant met uitzicht op de Schelde, en met een prachtig terras met meubelen van Axel Enthoven voor Gloster. De verlichting van Dark matcht hier wonderwel met de vrouwentongen (sansevieria's) die op alle verdiepingen in de plantenbakken staan. Architectuur laat hier haar ware aard zien. Functioneel en in vele opzichten intelligent en esthetisch volgens de architecten, economisch en duurzaam volgens de bedrijfsleiders. Het is al jaren bekend dat de bedrijfsarchitectuur een grote rol speelt in het bevorderen van de corporate identity. Veel bedrijven hebben het bewezen, en met dit kantoor ook Umicore.

www.conixarchitects.com

FOTO BOVEN

Een Conix signatuur, detaillering en afwerking: in de muur verzonken trapleuning

FOTO ONDER

Centrale presentatie-,ontmoetings- receptieruimte

